

BAZI VARLIKLARIN M LL EKONOM YE KAZANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; gerçek ve tüzel ki ilere ait olup yurt dı ında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve di er sermaye piyasası araçları ve ta ınmazların milli ekonomiye kazandırılması ile yurt içinde bulunan ancak i letmelerinin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle i letmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sa lamaktır.

(2) Bu Kanun; para, döviz, altın, menkul kıymet ve di er sermaye piyasası araçları ile ta ınmazların yurda getirilmesi veya beyan üzerine kayda alınmasına ili kin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

b) Aracı kurumlar: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumları,

c) Kanaat verici belge: Devlet tarafından veya Devlet güvencesinde tutulan kayıt ve sicilleri; banka, banker, aracı kurumlar ve benzeri mali kurumlar ile posta idaresi, noter gibi kurum ve kurulu ların kayıt ve belgelerini, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun kinci Kitabının Üçüncü Kısımında yer alan belgeleri ve bilgi de i iminde bulunulan yabancı ülkelerde yetkili makamlardan alınarak mahallindeki Türk elçilik ya da konsoloslukları, yoksa ilgili ülkenin Türk menfaatini koruyan aynı nitelikteki temsilcileri tarafından tasdik olunan belgeleri,

ifade eder.

Uygulama esasları

MADDE 3- (1) Gerçek veya tüzel ki ilerce, 1/10/2008 tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dı ında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve di er sermaye piyasası araçları ile varlı ı kanaat verici bir belgeyle ispat edilen ta ınmazlar, bu Kanunun yayımlandı ı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirilir ya da vergi dairelerine beyan edilir. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilebilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz' ü addolunur, sermayeye ilave dı ında ba ka bir amaçla kullanılamaz, i letmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile i letme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye' de bulunan ancak 1/10/2008 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında i letmenin özkaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve di er sermaye piyasası araçları ile ta ınmazlar, bu Kanunun yayımlandı ı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar

Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, ta inmazlar dı ndaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz' ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur.

Serbest meslek kazanç defteri ile i letme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

(3) Vergi dairelerine birinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların de eri üzerinden %2, ikinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların de eri üzerinden %10 oranında vergi tarhedilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldı ı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir. Ödenen bu vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve ba ka bir vergiden mahsup edilemez.

(4) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ili kin olarak %2 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın onbe inci günü ak amına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile ba lı bulundu u vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ili kin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, di er nedenlerle bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten sonra ba layan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ili kin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma de er vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılır.

(6) Birinci fıkra hükmünden yararlanan gerçek ki iler ile tüzel ki ilerin kanuni temsilcileri hakkında, bu Kanun kapsamındaki beyanlarıyla sınırlı olarak 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 47 nci maddesinin (A) fıkrası hariç olmak üzere 2499 sayılı Kanun, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 213 sayılı Kanunda düzenlenen suçlar veya kabahatler ile bu suçlardan kaynaklanan mal varlı ı de erleriyle ilgili olarak 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde gösterilen suç yönünden soru turma veya kovu turma yapılmaz ve idari para cezaları uygulanmaz.

(7) Beyan edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ili kin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından do an zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(8) Birinci fıkra uyarınca bildirildi i veya beyan edildi i halde, bildirim veya beyanın yapıldı ı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye' ye getirilmeyen veya Türkiye' deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmeyen para, döviz, altın, menkul kıymet ve di er sermaye piyasası araçları dolayısıyla be inci ve altıncı fıkra hükümlerinden; ikinci fıkra uyarınca beyanda bulunuldu u halde sermaye artırımında bulunulmaması halinde ise be inci fıkra hükmünden yararlanılamaz.

(9) İgili kurum ve kurulu lar, gerçek ve tüzel ki ilerin bu madde uyarınca yapılacak i lemlere ili kin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

Düzenleme yetkisi

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yurt dışı kazanç istisnası

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların 30/4/2009 tarihine kadar elde ettikleri kazançları da dahil olmak üzere;

a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye' de bulunmayan kurumların iş tirak hisselerinin satışından doğan kazançları,

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye' de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iş tirak kazançları,

c) Yurt dışında bulunan iş yeri veya daimi temsilcisi aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,
bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye' ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

(2) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların kanuni ve iş merkezi Türkiye' de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye' ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Yürürlük

MADDE 5 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

Türkiye ekonomisi 2000' li yılların başlarında, birikmiş ve kronik hale gelmiş sorunlar nedeniyle tarihinin en derin ekonomik krizlerini yaşamış olup bu süreç, ekonomimizde önemli tahribatlara yol açmıştır.

Ülkemizde uzun yıllar boyunca kalıcı güven ve istikrarın sağlanamaması nedeniyle milli servet unsurlarından bir kısmı yurtdışına çıkarılmış olup, varlıkların yurtdışına çıkarılmasında, kambiyo mevzuatında yer alan hükümler, Türkiye' de mevcut olan ağır vergi yükü, yurtdışında uygulanan tevkifler ve sağlanamayan imkânlar da etkin olmuştur.

2001 yılında yaşanan derin ekonomik krize rağmen, makroekonomik programların kararlı bir şekilde uygulanması sonucu, ekonomi sürekli bir büyüme ortamına kavuşturulmuş, enflasyon düşürülmüş, kamu açıkları kontrol altına alınarak kamu borçlarının sürdürülebilirliği sağlanmış ve ekonomide karar alıcılar için hayati önem taşıyan kalıcı güven ve istikrar ortamı tesis edilmiştir.

Varlıkların Türkiye dışına çıkarılmasına yol açan etkenlerden siyasi ve ekonomik istikrarsızlık faktörleri giderilmiştir. Büyüme perspektifine olan güven artırıcı gelişim

trendi istikrar kazanımı , kambiyo ve vergi mevzuatında yer alan kısıtlamalar kaldırılması ve vergi oranları önemli ölçüde düşürülmüştür. Ayrıca, enflasyonun yol açtığı tahribatı gidermek ve mükelleflerin gerçek kazançları üzerinden vergilendirilmesini sağlamak amacıyla enflasyon muhasebesi uygulaması getirilmiştir ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik olarak önemli adımlar atılmıştır.

Bunlara ilaveten, 1/1/2006 tarihinden itibaren, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına getirilen basit vergilendirme sistemi Türkiye' deki sermaye piyasasının gelişmesine ve gelişimine girmesine büyük ölçüde katkı sağlamıştır.

Ancak, yaşanan bu olumlu gelişmeler ve Türkiye' nin üretim, istihdam ve enflasyon sorununu kalıcı halde çözebilecek yapısal reformlar büyük ölçüde yapılmış olmakla birlikte yatırım ve tasarruf gerekliliği hayati önemini korumaktadır.

Diğer taraftan, 2007 yılının ortalarında Amerika Birleşik Devletleri konut piyasasında yaşanan olumsuz gelişmelerle küresel finans piyasalarında uzun zamandan beri görülen istikrar ve likidite bolluğu bozulmaya başlamış olup yılın ikinci yarısında konut kredilerine ilişkin sorunlar artarak bir finansal krize dönüşümü ve Eylül 2008' den itibaren kriz finansal piyasalardaki etkisini hızlandırmaya başlamıştır.

Kriz küresel ekonomiyle bağlantılı olan tüm ülkeleri yakından etkilemektedir. Finansal kriz, piyasalara duyulan güvensizlik ortamından kaynaklanan ihtiyat güdüsüne dayalı likidite talebinin ulaşılabilecek yaygınlık nedeniyle bütün ülkeleri etkilemeye başlamıştır. Söz konusu ihtiyaten likidite talebine bağlı olarak uluslararası kredi piyasası büyük ölçüde daralmıştır. Bu nedenle finansal kriz reel ekonomileri de etkilemektedir. Yavaşlayan yurtdışı talep geliştirmekte olan ülkelerin ihracat performansını etkilerken, azalan sermaye girişleri bu ülkelerde ekonomik canlılığın devamı için risk oluşturmaktadır.

Türkiye ekonomisi açısından bakıldığında ise 2002 yılından bu yana sağlanan siyasi istikrar ortamında uygulanan ekonomik politikalar ve yapılan reformlar neticesinde, genel olarak ekonomik yapımızın özelden ise Türk mali sisteminin krizlere karşı dayanıklılığı artmıştır. Tavizsiz uygulanan mali disiplin, Türkiye' deki ekonomik ve mali istikrarın en önemli sigortası olmuştur. Bu nedenle, küresel dalgalanmanın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkisi sınırlı kalmıştır.

Ülkemiz son yıllarda küresel sistem ile ticari ve finansal açıdan önemli ölçüde bütünleşmiş olduğundan, tüm dünyayı sarsan bu dalgalanmanın tamamıyla dışında kalmak mümkün olmayıp, devam eden küresel sıkıntıların etkilerini asgaride tutabilmek ve riskleri yönetebilmek önem arz etmektedir.

İhtiyaç saiki yerine ihtiyat saikiyle para talebinin yüksek düzeylere çıktığı bu tür finansal kriz dönemlerinde, piyasa aktörleri açısından likidite temin kaynaklarının çeşitlendirilmesi, likiditeye kolay ulaşılabilmesi ve likidite temini konusundaki endişelerin giderilmesine yönelik olarak yapılacak düzenlemeler, piyasalar açısından istikrarın muhafazasını sağlayacaktır.

Tasarıyla, gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin Türkiye' ye getirilmesi, taahhütlerin kayda alınması suretiyle milli ekonomiye kazandırılması; sahip olunan söz konusu kıymetlerin banka ve aracı kurumlara ya da vergi dairelerine bildirilmek ve cüz' i bir oranda vergi ödemek suretiyle

kayda alınması ve yapılan bu beyanlardan hareketle inceleme ve soru turma yapılmaması öngörülmektedir. Ayrıca, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yurt içinde sahip oldukları varlıkları i letmelerine sermaye olarak koymaları te vik edilmektedir.

Böylece, Türkiye' nin üretim, istihdam ve enflasyon sorununu kalıcı halde çözebilecek yatırım gereklili ine kaynak yaratılması, yirmi altı çeyrekte kesintisiz büyüme ba arısını yakalayan Türkiye ekonomisinin canlılı ının devam ettirilmesi ve ya anmakta olan küresel mali krizin ölkemiz açısından en az hasarla atlatılabilmesi için ihtiyatlılık açısından önemli bir kaynak sa lanması ve i letmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELER

MADDE 1- Madde ile, Kanunun amacı ve kapsamı belirtilmi tir.

MADDE 2- Madde ile, Kanunda yer alan ibareler tanımlanmı tir.

MADDE 3- Madde ile, Kanunun uygulama esasları düzenlenmekte olup, Kanun kapsamında varlıkların beyanı, uygulanacak vergi oranları, bu beyanların defter kayıt i lemleri, ödemeye ili kin hususlar ile di er yükümlölükler belirlenmektedir.

Kanun kapsamında beyan edilen varlıklar nedeniyle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamayaca ı ve yurt dı ından getirilen varlıklar konusunda 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 47 nci maddesinin (A) fıkrası hariç olmak üzere 2499 sayılı Kanun, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 213 sayılı Kanun kapsamında yer alan suçlar ve kabahatler hakkında beyan edilen varlıklarla sınırlı olarak soru turma ve kovu turma yapılmayaca ı ve idari para cezaları uygulanmayaca ı hüküm altına alınmaktadır.

Buna göre; beyanlarla ilgili olarak her türlü vergi suç ve cezaları, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan vergi kaçakçılı ı suçları ve söz konusu maddeyle ba lantılı olarak Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde yer alan suçtan kaynaklanan malvarlı ı de erlerini aklama suçu hakkında soru turma veya kovu turma yapılmayacaktır. Örne in, gümrüklerde bir malın de erinin veya miktarının dü ük ya da yüksek beyan edilmek suretiyle i lenen suçtan kaynaklanan varlıkların yurda getirilmesi halinde hem bu suçtan hem de Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde yer alan suçtan dolayı takibat yapılmayacaktır.

Dolayısıyla, yukarıda sayılan kanunlarla ba lantılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde belirtilen suç dı ında kalan di er suçlar Kanun kapsamı dı ında tutulmu tur. Bu ba lamda güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, zimmet, uyu turucu ticareti, sahtecilik, insan ticareti, parada sahtecilik, hırsızlık, göçmen kaçakçılı ı, rü vet, ya ma (gasp), silahlı ve silahsız suç örgütleriyle ilgili suçlar Kanun kapsamında de ildir . Ayrıca;

- Bankacılık Kanunu kapsamındaki fiiller (bankaların parasını zimmete geçirme, kötüye kullanma, bankaların içini bo altma suçları gibi),

- Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesinin (A) fıkrası kapsamındaki suçlar, (izinsiz halka arzlar, vatandaşlardan çok ortaklı irket vaadiyle para toplayanlar),

- Terörle Mücadele Kanunu kapsamında yer alan suçlar,

- Ate li Silahlar ve Bıçaklar ile Di er Aletler Hakkında Kanun kapsamında yer alan silah kaçakçılı ı suçları, Kanun kapsamı dı nda tutulmu tur.

MADDE 4- Madde ile, Kanunun uygulamasına ili kin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlı ı yetkilendirilmektedir.

GEÇ C MADDE 1- Tam mükellefiyete tabi gerçek ki iler ile kurumların kanuni ve i merkezi Türkiye' de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri i tirak kazançları, bu kurumların i tirak hisselerinin satı ndan do an kazançları ve yurt dı nda bulunan i yeri veya daimi temsilcisi aracılı ıyla elde ettikleri ticari kazançları, 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye' ye transfer edilmi olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Madde ile ayrıca, tam mükelleflerin kanuni ve i merkezi Türkiye' de bulunmayan kurumların tasfiyesinden elde ettikleri kazançları da 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye' ye transfer edilmi olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.